

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy hóra . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Disszimiláció — Asszimiláció

Ez a két latinos kifejezés magyarul maholnap azt jelenti, hogy kirekesztés—befogadás.

A Bernben tartott IX-ik nemzeti-ségi (kisebbségi) kongresszuson történekről a beszámolások a napilapok hasábjain részletesen megjelentek.

Az Erdélyi Lapok-ban Paál Árpád dr., a Keleti Ujságban Jakabffy Elemér dr. foglalkoztak az ügygel. Előbbi „Uj szó a Zsidókérdésre” címmel lapja 240-ik számában, utóbbi pedig „Német-zsidó ellentétek és a magyar kisebbség állásfoglalása a IX-ik nemzeti-ségi Kongresszuson” cím alatt.

Mindkét politikus és hirlapíró egyben kisebbségi jogi irodalmunknak régi tekintélye, kiktől 15 év óta sokszor olvastuk a többségi népeknek a kisebbségeket elnemzetietlenítő szándékai és tényei felől elítélő véleményeket és megnyilatkozásokat. Vagyis az ő véleményüket hajlandók vagyunk az ő tudásuk tekintélye folytán mindnyájunkra vonatkozóan igazságokul elfogadni.

Jakabffy dr. ismertetése végén kiemeli, hogy a magyar kisebbség képviselőinek álláspontját a közvélemény bírálata alá bocsátja s e célból adott ismertetést a történekről. Röviden az van az ismertetésben, hogy

a) nem fogadták el a magyar kisebbségek képviselői Hans Ottó Róth azon álláspontját, hogy jogosnak ismeri el, ha egy nép a maga nemzettestéből más jellegű és fajú népeket kirekeszt.

b) tiltakoztak az ellen, hogy egy kisebbségi kongresszuson a többségi népek bármelyike számára olyan jogok állapíttassanak meg, melyeket csak egy év előtt is a többségi népek egyike sem igényelt (s tulajdonképpen ma is csak a németek és csupán a zsidókkal szemben igényelnek, illetve gyakorolnak... egyelőre.)

c) tartózkodtak bármelyik ellentétes álláspont (német, vagy zsidó) támogatásától, sőt azon határozat megszavazásától is, hogy nyitvahagyatott az a jogkérdés, hogy jogos-e, vagy nem a disszimiláció s csak az állapított meg, hogy ha a disszimiláció valahol megtörténik, a kirekesztett egyéneket, vagy csoportokat ugyanazon jogok illetik meg, melyekért a kisebbségi kongresszusok eddig is harcoltak.

Vagyis semlegesek maradtak.

Nem így tett azonban Paál Árpád az ő cikkében. Ő már cikkének utolsó bekezdésében „igenis természetes és helyes folyamatnak” tartja, hogy ha a zsidók kénytelenek külön népkisebbségként, nem a többségbevegyüléssel és más népbeolvadással, hanem saját népi alapokon és a maguk elkülönülésével keresni a maguk életformáit.

Nekünk székelyeknek, de legalább is nekem igen furcsa és a Paál Árpád által előző időkben hirdetett felfogással ellentétesnek tűnik fel a zsidókra vonatkozólag így felállított tétele Paál Árpádnak.

Furcsa azért, mert könnyen alkalmazható reánk székelyekre is ez a felfogás. És valóban alkalmazást is talál a névelemzés folytán évek óta. Habár megfordított módon. Hisz közülünk székelyek közül rekesztik ki — és pedig akaratuk ellenére — azokat, akiket fajelmélet alapján románokká akarnak befogadni (hogy ne mondjam be-erőszakolni) a legkisebb községek leg-hatalmasabb állami román iskolák tanítói. És pedig faji és felekezeti különbség nélkül. Igen alkalmas érvelési lehetőséget adunk az ilyen felfogásnak hirlapi kifejezésével e sokszor elítelt erőszakos asszimilációs eljárás gyakorló részére, legyen az állam, miniszter, tanfelügyelő, igazgató, vagy néptanító, kinek erre a mi székely kultúrónával megáldott területünkre valamely intézkedési jog adatott.

Ellentétes ez a felfogás azon előző és Paál Árpád dr.-tól is igen gyakran hallott és olvasott felfogással is, hogy mindenki olyan nemzetiségű, amilyen-nek magát vallja. Továbbá, hogy vannak zsidó vallásu magyarok is. Sőt a történelem tanítása szerint valóban Árpáddal együtt jöttek be a kazárok is, a kiknek vallása már akkor is a zsidó volt, de a magyarokkal együtt alapítottak új hazát.

Mindent, ami erőszak és ami az emberi szabadságot korlátozó elfogultság, nekünk, kisebbségi sorsban élő székelyeknek és magyaroknak el kell magunktól háritanunk még felfogásban is. Annál inkább tényekben és jövőbeli akarásokban. Ne rekesztünk ki és ne erőszakoljunk be senkit onnan, vagy oda, ahová bejutott, vagy ahol maradni akar. És ne helyeseljük az ily eljárást még akkor sem, ha azt a német csinálja, csak azért, mert ma divat a fajelmélet és a fajkiválasztás. Senkinek sincs joga a maga fáját különbnek tartani a másénál. Mert innen csak egy lépés, hogy „ungur puturos” legyünk a fajelméletet átvevő hatalom előtt.

Dr. Molnár Dénes.

25 esztendő

Imreh Lajos lelkes jubileuma.

A mai súlyos társadalmi viszonyok között nagyon furcsán hangzik, hogy ha a megélhetés nehézségeivel küzdő emberek jubileumokat rendeznek és azt fényesen, kimagaslóan meg is ünneplik. — Egy jubileum zajlott le Kézdimartonfalván, amelynek egyszerűségében is messze kiváló fénye, őszinte és éltető melege s a benne megnyilvánuló magas szeretet ténye kikívánczozik a szűk körből, hogy messze a társadalom rétegében megmutassa azt, hogy a mai önző világban is csodákat mivel a szeretet és az arra alkalmas egyént oly melegen ünnepli, amelyhez fogható talán nem, vagy nagyon ritkán találhatni.

Kézdimartonfalva ref. egyházközség ünnepelte f. hó 24-én őszintén szeretett papja, Imreh Lajos 25 éves működésének jubileumát. — Két, az egyház kebelében működő előjárónak, Czirmay József ref. kántornak és Kalabér Sámuel egyh. gondnoknak jutott eszébe, hogy ezt a nevezetes évfordulót kiragadva a mindennapi élet zajtalan napjai közül, emlékezetessé, tanulságossá és kimagaslóvá tegyék. — Elhatározásuk elé azonban egy igen nehéz akadály tornyosult. — Ismerték ők ugyanis papjuknak nemes egyéniségét, énjének belső egyszerűségét, az ünnepeltetéstől való iszonyódását s tudták azt, hogyha tudomására jut elhatározásuk, az ünnepelendő maga lesz az, aki le fogja azt fújni. Ezért határozták el azt, hogy az ünnepély mindenki, de különösképpen az ünnepelendő előtt teljesen titokban tartassék és az csak akkor pattanjon ki, amikor az elől kitérni egyáltalában nem lehet. Még az egyház presbiteri csak az ünnepély előtt két nappal és a hívek csak egy nappal értesültek a történekről. Hogy az ünnepélynek valami hivatalos jellege legyen, az utolsó napokban hívták meg az egyházmegye esperesét is.

Felderült a nevezetes nap.

Egy zsidobongó méh családdá változott át az egyházközség. Mindenki hordott, a

mai szűk viszonyokat megszegyenítő önzetlen áldozatkészséggel, hogy az ünnepélyhez méltó áldomással záruljon be a jubileum.

Az ünnepély d. u. vette kezdetét az esperes megérkezése pillanatában. A harangok hívó szavára a zsufolásig megtelt templomban megkezdődött a rendes délutáni Istentisztelet az ünnepelt lelkes meleg, könnyeket fakasztó, magas szárnyalású könyörgésével.

Utána az esperes buzgó könyörgéssel méltatta a 25-éves áldásdus, eredményekben gazdag papi munkásságot s kérte Istentek áldását, a további hasonló, buzgó munkálkodásra, amely ezután is oly kimagasló és irányt mutató legyen, miként eddig volt.

Ezután következett a tulajdonképeni ünnepély rögtönzött programja, amelyet Czirmay József ref. kántor következő beszéde nyitott meg.

— Egy kép ujul fel lelki szemeim előtt. Ezelőtt 25 évvel ott állott a szószéken szegény néhai öcsém s így szólt az Ő állandóan mosolygó arcával a templom zsufolásig megtelt közönségéhez: „Keves atyámfiak! Nézzétek meg, ime itt van a Ti fiatal papotok. Kedves ifju barátom, nézd meg itt vannak a Te hived.”

— 25 év! Az idő hogy eljárt! Mennyi jó, mennyi rossz, mennyi öröm, mennyi bánat éri különösen egy közpályán működő egyént, ha hivatását a maga valóságában fogja fel s minden lépését magasztos hivatásának betöltésére szenteli. Nem akarok, mert nem is lehetek bírálója Nt. urunk működésének, de legyen szabad megállapítanom egy tény, mely világot vet egy pap hivatásának betöltésére. Meg kell állapítani azt, hogy mikor pap a pap. Lelki elhivatását követi, ha mint Jézus tanítványa bibliával kezében, isteni ígéreltelve lelkében, áll a reá bízott nyáj élére s jelszava nem az, hogy előre, hanem az, hogy utánam. Minden lépésével, minden mozdulatával, minden gondolatával Jézustkö-

veti s Jézus követésére kényszeríti a reá bízott nyáját. Híve lesz ez a nyáj az ő lelkészének akkor, ha lelkész minden parancsát teljesíti. Így állott elő nálunk az az eset, hogy papja lett a pap a reá bízott közönségnek s híve lett a közönség az ő papjának. Hogy miképpen nyerte meg híveit, nem bírálhatom meg, de hogy a félelemig megnyerte nyáját, azt bizonyítani tudom és merem. Hányszor állt elő az az eset, hogy valami olyant cselekszenek a közönség közül többen, amit a Nt. ur nem nagyon szeret látni, mindjárt ott a félelem kifejezése, hogy ügyeljete, nehogy megtudja a tiszteletes ur.

— Mit jelent ez a félelem kifejezése. Azt, hogy mint a gyermek fél a szülőitől, úgy félnek a hívek a papjuktól. Azt jelenti, hogy nagyon-nagyon szeretjük a mi papunkat! Ebből a szeretetből kifolyólag adunk hálát a jó Istennek, hogy az elmúlt 25 évben nekünk adta s lelki megnyugvással teheti be 25 év múltán azon épület ajtáját, melyet épített. Most pedig arra kérem Nt. urunk, nézzén szét jelenlévő híveinek seregén. Mit fog látni? Látni fogja a mindenkinek szeméből azon kívánság kifejezését, hogy a jó Isten, ki megsegítette 25 éven keresztül nemes hivatásának betöltésében, adjon erőt, egészséget, munkakedvet, hogy amilyen örömmel tekinthet vissza 25 éves munkásságára, olyan örömmel, jó egészséggel, munkakedvvel, szorgalommal nyissa meg a következő 25 évre is munkásságának ajtáját. Az Isten éltesse közöttünk, örömkökre jó egészségekben sokáig!

Ezen elhangzott beszéd után következett a helybeli ifjuság, az iskolás gyermekek,

A méhiulánk, mint a mēh védelmi fegyvere és a méhszurás.

Irtá: K. Bogdán Géza, Brassó.

A dolog lehető teljességéért megemlítem, hogy vannak fulánkös herék is, ezeknél az altest (potroh) nőnemű és viszont vannak fulánk nélküli dolgozó méhek, melyeknek altestük a heréé. Ezek a jelenségek az elkorcsosodást mutatják és többnyire ott mutatkoznak, hol az anya öreg. A korcs szülöttek kikelésük után, ha ugyan nem élőbb, a — lakásból kilöketnek.

2 A méreg. Kellemes illatu, átható fűszeres szaggal. Kevés hangyasav mellett nagyobb mértékben kígyó méreghez hasonló anyagból, valamint más ható anyagból van

Rosa mistica.

Játék-léggömb a ringó ágon
szirmát tündérek lengetik...
Egy csöpp rózsás kéz, mint az álom
utána nyúlt s letépte csítt,
letépte csítt...

Játék-léggömb a gomblyukamban;
plciny rózsás kéz tűzte fel,
hallgassátok, e rózsá halkan
egy más világról énekel,
hogy énekel...

S utána jött a többi sorra
új rózsá, újabb szerelem,
de mindig ugyanaz a rózsá,
csak átváltozik csendesen,
halk-csendesen.

Egy barna lány adta először;
s a rózsá halványsárga volt,
a követő tavaszéltől
pirosuló színekbe hajolt,
mint őszi hold,

S minden új érzés átfestette
az első rózsaszínűt,
Őt adta száz leánykeze, keze,
átváltozott, de hű maradt,
csak az maradt.

Te százszor átöltöztél rózsám
szébb vagy, mint izzó mirtusz-ág
száz lány szerelmét küldöd hozzám
s te vagy a drága ifjuság,
az ifjuság.

De csend lesz majd, leszál az alkony,
övemig ér fehér hajam,
Valaki vár a Tulsó parton;
a jó Halál; szíve arany,
puha arany.

S egy őszi estén elmegyek majd;
eresztek vén ezüst szakált,
bolond szívem egy végsőt sóhajt;
tűzzétek fel a rózsaszínűt,
a rózsaszínűt.

S szírommá porló szívem felett
a rózsá újra kivirít
s ekként szól száz angyal gyerek:
a rózsájáról álmodik
s csak alszik, csítt.

(1933. január 1.)

Székely Sefket Bey.

a nőszövetség nevében elhangzott, kedves, szívből jövő üdvözlések, amelyekre a meghatott, könnyező szemű lelképásztor melegen érző köszönő szavai után a templomi, örökre feledhetetlen ünnepély véget ért.

A templomból kijövő presbiterek és velük a hívek nagyszáma a ref. iskola épületébe gyűlt össze, hogy ott a lefolyt ünnepélyt a diszpresbiteriumi gyűlésen megörökítsék. A gyűlésre küldöttség által meghívott Esperes és lelkész megjelenése után Esperes megnyitotta a diszgyűlést s atyai meleg szavakkal üdvözölte a jubiláló lelkészt.

Utána Bogdán Károly birtokos, buzgó egyháztag és presbiter üdvözölte a lelkészt, akinek mélyen szántó köszönő szavai után jegyzőkönyvben örökített meg a magasztosan nagyszerű ünnepély, tanúságául az utódoknak.

A gyűlés elvégzése után az egész ünneplő közönség a szomszéd teremben nemes izléssel megterített és dusan megrakott asztalokhoz invitáltatott. A közadakozásból bőven összegyűlt szeretetadományokat kedélyes hangulatban, a szeretet sugárzó jegyében fogyasztotta el a megindulásig rajongó közönség, ahol ismét szebb és szebb pohárköszöntők formájában adott hangot az ujongó szeretet a jubiláló lelkész iránt.

Soha, a szeretetnek ilyen őszinte megnyilvánulását még nem volt alkalmam észlelni s azzal a beismeréssel távoztam el ezen ünnepélyről, hogy lelkész és hívek között 25 munkás év ilyen eszményi szeretet és mélységes ragaszkodást nem sokat váltott ki!

Egy jelenvolt.

összetéve. A megszuirt testrészek a méreg hatására a piros vértességek szétesnek, általán a szív működés és az idegrendszer is többé-kevésbé befolyásolva van. A méhszurás égő fájdalmat okoz. Az okozott fájdalom és a méreg hatása, az egyén kora, egészségi állapota, a szurás helye, száma, az évszak, napszak, hőmérséklet, az akkor virágzó mézelő növények faja és a méhek ingerültsége szerint különböző.

A méhszurásra nem minden ember egyformán reagál. A szempillák, szem tájéka, fül, orr, ajak, nyelv, ütőerek szurása nagyon fájdalmas. A nyelv szurás, a nyeldekli szurás is, a beállható daganat következtében való megfulladás miatt, éppen veszedelmes.

A méhek a szemre különösen pályáznak. Talán fényessége miatt. A hirtelen lecsukló szempillák fogják fel a szurást. Más-különböző vakaságot okozhatnak. A hagyomány szerint Homérnek, az ókori nagy görög költőnek vakaságát a méhszurás okozta. Meleg évszakban a szurás fájdalmasabb, a méhek is ingerlékenyebbek, mint hűvös időben. Az egyén érzékenysége szerint is különböző a hatás. Első esetekben szurás helyén rendszerint kisebb-nagyobb daganat, ritkán gyulladás keletkezik, mely rövidebb-hosszabb idő múlva eloszlik. Esetleg 3—4 napig is eltarthat. Nem minden szurásnál egyforma a méreg mennyiség, innen van, hogy egyik szurás jobban megdagad, mint a másik.

Gyakoribb szurás esetén a daganat elmarad, de az égő fájdalom soha. Némelyek állítják, hogy ők fájdalmat nem éreznek. Az anya szurása fájdalmasabb, mint a dolgozóké.

Vannak, kikre nézve a méhszurás felette veszedelmes következményekkel jár. Oka szív és ideggyengeség volna. Az ilyen embereknek a szurás után esetleg pillanatnyi vakaság is állhat be s ezenkívül általános rosszullét, láz, nagymérvű izzadás, hányinger, hányás, fulladás, szédülés, hideglelés, viszketőség és csalánkiütés is keletkezhetik, ritka esetekben a halál is beállhat. A szerint, hogy kinek szervezete miképpen reagál a bántalomra. Némelyeknek szemük, esetleg arcuk, sőt ágyékuk dagad meg, jóllehet egyebütt kapták meg az injekciót. Az érzékenység az életkorral növekszik, ennek valószínű oka az érlelmeszedés. A méhszurásokhoz hozzá nem szokott felnőtt férfi halálos adagja 500 szurásnál van. A vesebajos, valamint a tuberkolotikus egyének felette érzékenyek.

A méhszurás következtében fellépő csalánkiütés a méregnek a bőr véredényeire való hatásával magyarázható. A véredé-

nyekre való hatás az oka a női ivarszervekben észlelt elváltozásnak is. Havibaj esetén a méhszurás iránt a nők különösen érzékenyek, e miatt az sokszor korábban, vagy gyakrabban lép fel. Kora szülést és bélvérzést is okozhat.

Az állatfajok különbözően reagálnak a méhszurásra. A giliszta, továbbá a puhatestű állatok, rovarok, halak érzékenyek a méhszurás iránt, míg a hidegvérű állatokra, békák, kígyók, gyíkokra stb. hatással nincs, sőt némelyek (varangy, gyíkok) fel is falják az élő méheket, addig a melegvérű állatok többé-kevésbé érzékenyek.

Vasárnap estétől kezdődőleg KOZÁK PISTA zenekara hangversenyez az EUROPÁBAN.

Megjelent a vörös kakas...

2 csür és 4 lakóház égett le Gelencén. — A kár közel félmillió.

(Gelencei tudósítónktól). Alig három héttel történt tüzeset után egy újabb tűzkatasztrófa pusztított Gelencén. A tűz szerdán d. u. 3 órakor Baka Dániel kereskedő telkétől 50 méterre levő Tódor György gabonával megrakott csűrében ütött ki, midőn a község lakosságának nagy része a mezőn dolgozott. Az otthon levő emberek kétségbesve néztek körül és szaladtak a tűz felé. Ez a kétségbeesés minden tüzeset alkalmával erőt vesz az embereken, tudva azt, hogy a rendetlen, zsúfoltságban össze-visszaépített község minden lakóját egyforma veszély fenyegeti.

A tűz, mely eddig meg nem állapítható okból keletkezett, oly rohamosan terjedt tovább, hogy az esti órákig Fehér Mihály, Gyuri István és Székely Imre épületei, 2 gabonával megrakott csűr és 4 lakóház melléképületekkel és gazdasági felszerelésekkel együtt a tűzmartaléka lett. A kár hozzávetőleg 500 ezer leura becsülhető fel. A tüzet csak hajnali órákban sikerült eloltani, melynek oka részben a tüzoltói felszerelés hiányossága, de leglényegesebb baja az, hogy ebben a 4000 lelket számláló községben még a mai napig sincs szervezett önkéntes tüzoltósága. A tüzoltóságot Szőke jegyző vezetése mellett csak egy pár lelkes, önfeláldozó ember végzi; míg a lakosság nagy része csodálkozik, kiket csak karhatalmilag lehet a tüzoltáshoz vezényelni.

A testvéreinket ért csapás mindnyájunk szívébe kell nyilaljon és bármilyen szegények vagyunk is, áldozatot kell hozni a szükség-szerűvé vált Önkéntes Tüzoltó Egyesület létrehozása érdekében. Tudomásunk szerint régebben történt ilyen megmozdulás, sajnos ez csak pillanatnyi fellángolás volt s a tulajdonképpeni vezető szerepre vállalkozott emberek nem hogy elősegítették volna, hanem még elején elgáncsolták.

Ismerve a jelenlegi községi előjáróságot, hisszük és bizunk abban, hogy hasonló tüzesetek hathatósabb lokalizálása s a község vagyonának megvédése érdekében, az Önkéntes Tüzoltó Egyesületet rövid időn belül megalakítják, melynek hivatottsága ma már teljesen indokolt és mintegy missziót kell betöltsön. (B—ő.)

SPORT.

A mai sportprogram.

Ma délután érdekes sportesemény színhelye lesz a Sinkovits sporttelep, ahol 4 órai kezdettel a város két sport egyesületének futballcsapatai mérkőznek egymással. A KSE ez alkalommal kombinált felállításban játszik a Mercur I. ellen s reméljük, a két egyesület között így megteremtett sportbarátság maradandó és teljes lesz ezutánra és vállvetve, kéz a kézben fognak együttesen küzdeni a testnevelés ideális, szép eszméjéért.

Nem kételkedünk, hogy városunk közönsége ez alkalommal a két egylet első találkozását nagy látogatottsággal fogja jutalmazni.

Előzőleg a KSE másik kombinált csapata játszik a kovásznai Amatőrrel d. u. 2 órai kezdettel.

Az okt. 8-i sportprogramm.

Amint értesülünk, okt. 8-án, jövő vasárnap szép sportmüsortban lesz része városunknak. Ekkor kerül lejátszásra a brassói CFR és KSE közötti futballmérkőzés, melyet ezek a csapatok a romániai kupáért vívnak, melynek küzdelmeire — amint tudjuk, a KSE is bevezetett.

A vendégcsapat ma a brassói kerület legjobb csapata és egyike a Romániában legszebb futballt játszó csapatoknak. Ezt tulsz nélkül elmondhatjuk, bár a csapat a kerületi listában nem szerepel az első helyen. Elégségesnek találjuk közönségünket arra emlékeztetni csupán, hogy a brassói CFR csapata 2:2 arányban eldöntetlenül végzett a nálunk szerepelt budapesti Elektromossal, tehát igen jó játékerőt képviselő együttessel kerül össze mindjárt első ízben a KSE.

Hisszük, hogy a mérkőzés szép számu közönséget fog vonzani annál is inkább, mert a román kupáért folyik a küzdelem, tehát mindkét csapat játékaának legjavát fogja mutatni.

Tribünjegyek elővételben lapunk kiadóhivatalában kaphatók.

K. S. E. — Hargita 3:1 (2:1)

Az elmúlt vasárnap végre megtörtént a két székely város reprezentánsainak találkozója s hosszas tárgyalások után végre sikerült mindkét csapatnak megfelelő időpontot találni.

A mérkőzést a KSE csapata nyerte megérdemelten s kis szerencsével nagyobb gólaránnyal is győzhetett volna. A vezetést a játék legtöbb részében a helyi csapat mondhatta magáénak s úgy lelkesedésben, mint technikai tudásban jobb volt ellenfelénél, mely úgy látszik, az idegen környezetben lámpalázzal küzdve, nem tudta azt a formát játszani, mely eddigi eredményei alapján bizonyára sajátja Székelyudvarhely jónévű együttesének.

A játék mindjárt heves KSE támadással kezdődik, miközben két gól helyzet is akad, de a lapda a kapu mellé, majd fölé megy. A 9-ik percben enyhe fault következtében a Hargita ellen megítélt szabadrugást Száva továbbítja mesterien a vendégkapu felé és Rigó közben védhetetlenül a hálóba továbbítja. Ujra kezdés után tovább tart a KSE fölönye, de ez újabb eredményben csak a 31-ik percben jelenkezik Negustoru szép lövése révén. A KSE tehát 2:0 ra vezet. Közben a Hargita két eléggé veszélyes befutását szerelte le a KSE védelme, majd a 38 percben ollozó véde miatt 11-est ítél a bíró a KSE ellen s szabálytalanságot Héjja II-öt kiállítja. A megítélt 11-est Elekes értékesíti góllá s mivel a KSE ezután 10 emberrel játszik, a Hargita nagy erőfeszítéssel küzd a kiegyenlítésért. A KSE védelme azonban erőiesen szereli a támadásokat s a félidő 2:1 arányban végződik a KSE javára.

A II. félidő újabb KSE támadással kezdődik, azonban a lendületen látszik, hogy a csatársor nem teljes. A támadásokat fokozza lassan a helyi csapat s egyik ilyen támadásnál történt fault miatt most a Hargita ellen ítél a bíró 11-est, amelyet Rigó védhetetlenül lő a Hargita hálójába a 10-ik percben. Ezután mu'lo Hargita fölönye alakul ki, míg a KSE lefutásokkal operál, ami ellen a Hargita enyhe faultokkal védekezik. Így a bíró többszöri figyelmeztetés után egy másután 2 Hargita játékost állít ki a II-ik félidő végefelé, azonban az eredmény nem változik.

A KSE szép lelkes játékaért érdemel dicséretet s emiatt jobb is volt ellenfelénél. A Hargitából a két szélső csatár s a közvetlen védelem érdemel dicséretet. A csapat többi része puhán mozgott. Áll ez különösen a csatársorra, ahol a belső csatárok gólképtelenek voltak.

Blaga Simon bíró talán kissé tulszigran, de erőiesen kezében tartotta az egész mérkőzést s részrehajlatlan bíraskodásával mindkét csapat meg lehetett elégedve.

Előzőleg a KSE II győzte le 3:2 (2:1) arányban a tanítóképző csapatát. Bíró Molnár Józsiás.

KSE törpe: állami gimnázium 2.0.

A Komandói „Vasas” S.E. - Zabolai S.E. 8:0 (3:0)

A komandói „Vasas” S.E. a múlt vasárnap a zabolai S.C-t fogadta barátságos mérkőzésre. A zabolaiak vidáman, nótázgatva mentek Komandóra, tudván azt, hogy a fent nevezett „Vasas” nem fog akadályt gördíteni a győzelem elé. Vidám hangulatukat a Sikló-tetői 2 óras várakozás sem törte le. A mérkőzés 1/2 4 órakor kezdődött a zabolaiak nagy meglepődésével, mert a „Vasas” nem bizva önerejében, a „Swag I. ből” állítottak be 4 embert, akik már a játék megkezdésekor a lehető legnagyobb durvaságokat vitték végbe.

A zabolaiak látva a megerősített ellenfelet, lelkesen, de azért finoman játszottak és a 25-ik percig a győzelem inkább Zabolának ígérkezett. A 25-ik percben a kert résein új játékosok osontak be a Swag I. ből s az így megerősített Vasas 8:0 (3:0) arányban végzett.

A játékba a közönség is beavatkozott, amennyiben Buchingert, a zabolaiak kapusát követl és homokkal dobálta meg.

A Zabolai Sport Club — mint írják lapunknak — nem kér többé az ilyen durva meccsből.

Apró sportközlemények.

A KSE. női, gyermek és férfi torna tanfolyamára, mely november elsején kezdődik, jelenkezni lehet a KSE elnökségénél és lapunk kiadóhivatalában. — Október 22-én kövér-sóvány meccs lesz a Sinkovits-sportpályán, mely a jelenkezők személyére való tekintettel is érdekesnek ígérkezik. — Október 1-én gyűlnek össze városunkban Háromszék és Csikmegye leigazolt sportegyesületeinek kiküldöttjei, hogy megbeszéljék a District (alkerület) felállítását Kézdivásárhely székhellyel. — Az idén lesz a KSE fennállásának 20 éves évfordulója, melyet nagy ünnepséggel ül meg az egyesület. — Soós József a múlt vasárnap résztvett a kolozsvári atlétikai versenyen és a bukarestinél kisebb eredménnyel első lett a gerelyvetésben.

Nyilvános köszönet

a Kézdivásárhelyi Múzeum részére adományozott tárgyakért.

579 Özv. Kovács Istvánné ujságkereskedő: egy kard, egy pipa, egy porcellán mozsár törővel, egy régi diótörő, egy régi vasfűrészfog-hányó, egy régi tábla, két könyv, 2 papírpénz, 2 fénykép, 2 régi levél, 580 Rónay József táncmester: 1764 évi erdélyi 1 garas, 581 Vajna Károly ny. igazgató: négy év folyam folyóirat, 582 Füleki Anna árvaházi növendék: régi rézpénz, 583 Bothár L. Vilmos takarékpénztári vezérigazgató: 5 drb. tkptári alapszabály, 584 K. Bogdán Géza nyug. erdőőrtanácsos (Martonfalva): két régi könyv, 585 Kőnczey Benedek keresk. tanonc: két bankjegy, 586 Gallotsik Vilmos erdőmérnök: egy orosz kincstári utalvány, 105 drb. térkép, 587 Kézdivásárhelyi Kaszinó választmánya: 18 évfolyam ujság, 588 Dr. I. Diénes Jenő ügyvéd: 19 drb. könyv és füzet, egy évfolyam hírlap, 75 drb. kisebb nyomtatvány, egy kézirat, 589 Pakocs Mihály fűrészes: két régi pénz, 590 Hegedűs Gyuláné sz. Barabás Irma: egy régi falipolc, 3 drb. könyv, 1 ásvány, 591 N.N. egy okirat, egy nyomtatvány, 592 Antalfi Gyula cipész: régi rézpénz, 593 Dr. Tuzson Árpád ügyvéd: 2 darab régi rézpénz, 594 Müller József (Aladár fia) gimn. tanuló: egy cserépváza, egy talpas nyár, egy csempe, egy gránáthüvely, 595 Bokor Árpád (János fia) gimn. tanuló: 1 cserépváza, 1 épületdisz, 1 sapkajelvény, 596 Teglas Tibor tanuló: egy csempe, 597 Cseh Vince birtokos: régi falóra, fapalack, kulacs, 598 Földi Sándor Máv. intéző, (Budapest) 2 drb. gödöllői jamboree magyar cserkészújság, 599 Daday Gerő festőművész

(Székelykeresztur): két eredeti alapfestmény, 600 Balogh Katinka árvaházi igazgató: egy üvegeknek való állvány, három régi könyv, 601 Szabó György asztalos: 3 drb. színes történelmi festményreprodukció és két régi vándorkönyv, 602 Füleki Anna árvaházi növendék: 10 drb. aprópénz, 603 Brassoveán Traján: régi mozsárágyu, 604 Bálint Gyula egy kép, 605 I. Diénes László: egy nyomtatvány, 606 Bartalis Viktor szappangyáros: régi kávéőrlő, régi szivarvágó, 4 drb. üveg-nehezék, egy faragott bot.

H I R E K.

Szept.
30
1933.

— Dr. Sinkovits Aurél aranydiplomája. Ebben az évben múlt ötven éve, hogy a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen orvosdoktorrá avatták városunk szülötét, dr. füleki Sinkovits Aurél nyugalmazott m. kir. honvédfőorvosost, aki évtizedeken keresztül gyógyította városunk és vidékünk sok-sok betegét. A mindenki által tisztelt előkelő orvost, aki a Sportpálya adományozásával is megörökítette nevét, a jelenleg Szegeden székelő Ferenc József Tudomány egyetem orvoskari dékánja felszólította, hogy küldje be az egyetemhez működési bizonyítványait, életrajzát stb., azon célból, hogy az egyetem az ötven éves orvosi felavatás emlékére aranydiplomát adjon ki neki. Mi is örömmel üdvözljük az ötven éves jubileum alkalmával.

— Papszentelésre megy ma gróf Majláth püspök. Vajdahunyadnak nagy napjai vannak. Gróf Majláth G. Károly püspök a mai nap folyamán Vajdahunyadra érkezik, hogy a Szent Ferencrend teológiájának ötödéves hallgatóit papokká szentelje.

— Halálozások. Turóczy Bálint, a nemes csizmadia ipartársulat egyik köztisztelőben álló tagja 86 éves korában meghalt. Ma délután 3 órakor temették nagy részvét mellett. — Uetz Oszkár esztergályos, az egykori függ. és 48-as pártnak egyik elvhű tagja 71 éves korában városunkban elhunyt. Uetz a múlt század 80-as éveiben jött városunkba egy cirkusszal, mint annak működő tagja. Ekkor annyira megkedvelte a várost, hogy itt letelepedett és becsületes polgára volt mindvégig a városnak. Ma délután temették a róm. kath. egyház szertartása szerint.

— Az adóhivatal felhívása a közönséghez. Amint megállapítható, Kézdivásárhelyen a kirótt állami adónak mindössze 13 százalékat sikerült behajtani, miért is a pénzügyigazgatóság erősebb adóbehajtást sürget. Az új perceptor, Pascale adóárnok a közönséghez fordul és az esedékes évnyegyed elején kéri a polgárságot, hogy tegyenek eleget a kötelezettségnek és akármilyen részletekben, törlesszék adótartozásukat. A perceptor ur megértően szól a közönséghez és azt szeretné, ha az adóhivatal és a közönség között emiatt ne fordulnának elő surlódások, mert különben a felsőbb rendelkezésnek eleget kell tenni. Az új törvény pedig nagyon szigorú és már 1000 leu tartozásért árvereztet.

— Rendőrbiztosok vizsgálja. Harminc rendőrbiztos és detektiv vizsgázott le e héten Brassóban Cristescu Eugen bukaresti rendőrigazgató elnöke mellett. A vizsgázók nagy részt Brassóból, Csikszeredából, Sepsiszentgyörgyről, Kézdivásárhelyről, Medgyesről és Gyergyószentmiklósról álltak elő, hogy tanúságot tegyenek rátermettségükről és megerősítettessenek nehéz és felelősségteljes állásukban. A vizsgák aránylag nagyon jól sikerültek, mert csak három nem felelt meg a követelményeknek, többiek a vizsgaanyag ismeretéről tettek tanúságot. A városunkból jelentkezők sikerrel vizsgázottak le. Ezt a brassói vizsgát különben Bukarestben gyakorlati vizsga fogja követni s állásukban csak azokat erősítik meg, akik ezen a vizsgán is sikerrel átmennek. A Brassóban sikerrel vizsgázott detektívek és rendőrbiztosok közt volt Benda Mária is, aki tanítónőből lett rendőrnő, egyébként Csikszeredán már 14 év óta működik a rendőrség szolgálatában, a felettes hatóság és a polgárság teljes elismerése mellett. A brassói vizsgálobizottság nagy meglepetéssel konstatalta Benda Mária nagy készségét, aki férjes nő, férjezett lánya és katonaviselt fia van — és mint asszony a közrend és közbiztonság szolgálatában jól megállja a helyét.

A rendőrbiztosoknak és titkos rendőröknek havi kezdőfizetése 3000 leu és ez fokozatosan 4000 leuig emelkedik.

— **UJ TISZTIVISELŐK AZ ADÓHIVATALNÁL.** Ujabbban a helybeli állami adóhivatalhoz a következőket nevezték ki: Brasoveanu Joan, Gusanu Neculae, Patruncul Joan, Rapeanu Vasile, Körtvélyfáy Ferenc, Jakabos István, akik közreműködnek az adóbehajtásoknál.

— **Segély a mezőgazdákknak.** A földmívelésügyi minisztérium azoknak a mezőgazdákknak, akik műtrágyát szándékoznak beszerezni, segélyt fog adni. A segélyt, mely a bevásárlási ár 50 százaléka, a mezőgazdasági kamarák bizonyítványai alapján utalják ki.

— **BEVONJÁK AZ EZER LEUSOKAT.** Október 16-tól kezdve fokozatosan bevonják az ezerleus bankjegyeket és új típusúval helyettesítik.

— **Az „Agrárban” felmondtak az összes alkalmazottaknak.** A marosvásárhelyi Az Ellenzék írja: Kinos ügyet kell ismételtten a nagyközönség elé vigyünk az Agrár bankkal kapcsolatban. Tudvalevő, hogy ez a pénzintézet attól a pillanattól kezdve, ahogy Bürger befolyása alá került, csak romlott, amíg az első szélviharra összeesett. A további romlástól úgy látszik nem tudja megmenteni a sok manővrozás, de a bukaresti protektor Raduceanu sem. Legujabban felmondtak az összes alkalmazottaknak. Persze elbocsátani csak a kisfizetésű embereket fogják. Ami annál érzékenyebben érinti az illető tisztviselőket, mert a nyugdíjuk is kétséges, tekintve, hogy a nyugdíjalap is uszlik a többi alappal együtt. Egy 40 százalékos kielégítést „ígérnek” ugyan, de „fizetni” csak „majd fognak.”

— **DRÁGABB LESZ A BOR.** A bornagykereskedők az óbor árat literenként 3 leuval felemelték, tekintettel arra, hogy az idei szőlőtermés közepesen alulinak ígérkezik.

— **Üveghintón jár és királynőnek képzelet magát az öreg anyóka.** A szerencse forgandóságáról írnak érdekes riportot a lengyel lapok. Egy öreg tőpördött lengyel parasztlány éppen olyan szegény volt, mint az a bizonyos templom egere. A falu népe gondoskodott róla, hogy meglegyen a betevő falatja, kiváltságos pedig a levélhordó és a sekrestyés, akik jószíval támogatják. Így tettele sűrű napjait, amíg egyszer csak megérkezett messze Amerikából az írás, hogy egyik régen elszármazott rokonának ő lett az általános örököse. Az írást pedig azonnal követte a kézzel fogható valóság, rövidesen másfél millió dollárt fizettek ki az öreg anyóka kezéhez. Az öregasszony azt képzelet, hogy ő királynő. Gyönyörű négyfogatu üveghintóban járja Rica falut és környékét és minden reggel koronatanácsot tart. Belügyminisztere a sekrestyés, közjóléti minisztere a levélhordó és királynőnek tituláltatja magát. Respektálja az egész falu és respektálják közjogi helyzetét a hatóságok is. A királynő ugyanis nagyon jótékony, mindenkin segít, úgy szórja a pénzt, mint a mesebeli királyok.

— **Adómentesek a termelők kisüsti.** A pénzügyminiszter 484362 számú rendelete értelmében azok a gyümölcsstermelők, akik saját üstjükbe főznek gyümölcs pálinkát, ha az üst Alkohol-Monopol igazgatósága által el van ismerve, üstjeik után mentesek a forgalmi adó fizetése alól.

A MOZI MŰSORA.

Szept. 30-án és okt. 1-én, szombaton és vasárnap este 1/2 9 órakor, vasárnap d. u. 1/2 6 órakor színre kerül:

Mindent egy csókért.

Az új Valantino-nak a világhírű José Majica legszerűbb operettje, — tele zenével és Majica legszebb énekével. — Gyönyörű felvételekkel.

Főszereplők: Don José Majica és Mana Moris.

Jön: Okt. 4—5-én, szerdán és csütörtökön este 1/2 9 órakor „M.”

A DÜSSELDORFI VÁMPIR

Ezen film Kürten Péter düsseldorfi sorozatos gyilkos történetét eleveníti fel. A főszereplője, Péter Lore a felvétel után az izgalomtól megőrült.

Okt. 7-8-9-én, szombaton, vasárnap és hétfőn este 1/2 9 órakor, vasárnap délután 1/2 6 órakor lesz a

Quo-vadis

Néró császár idejéből. Minden idők leghatalmasabb alkotása filmen. — A Quo-Vadis, mint némafilm óriási sikert ért el, most jelent meg hangos felvételekben, rendkívül nagy erkölcsi és anyagi sikerről írnak a lapok. — Ezen film Néró császár kegyetlenségeit mutatja be, megörökítve az első keresztények üldözését, leölését.

Főszereplő: Emil Janniny, mint Néró császár.

Minden vasárnap friss Journál. Heti hiradó.

Az 1/2 6 és 1/2 9 órai kezdéshez pontos megjelenést kér a mozivezető.

LEGOLCSÓBBAN

férfi és női posztó-kalapot, legujabb minta, nagy választék KOVÁCS JÓZSEF kalapgyár Vasutcai üzletében szerezheti be.

BÁLVÁNYOSI CSILLAGOK

A Székely Ujságnak írta:

SZÉFEDDIN SZÉFY SEFKET BEY. (17)

Minden jog fenntartva.

A kézi lámpák gyenge fényében kezdett vette az éji nyugalomra térés, immár másodízben.

A tágasabb szobácskában a csapat zöme, az apróbb népség próbált elhelyezkedni.

Az egyetlen ágy parancsnoki főhadiszállásnak lett kinézve, adott körülmények között fejedelmi nyughely gyanánt szerepelhetett, mivel ütött-kopott szalmazsák betéttel is dicsekedett s ez is valami.

Az ágy fej és ágylábra deszkákat fektetünk végig s ily módon emeletes, hajó ágyak alakzatot öltött; a parancsnokság fölött három aprócska legény kapott még szállást.

A nagy fiúk, az oroszok és jómagam is, a tulsó kisebb szobába kerültünk a hangszerekkel. Most kezdődött csak a hadd el hadd! 20 öles legény alig pár lépésnyi szobácskában, ahol még állva is alig fértünk el.

A pokrócokat leterítve nekiláttunk leheveredni, noha az már eléve kétségtelen volt, hogy alvásról ez éjszakán szó sem lehet. (Mint utóbb kiszámítottuk, fél méternyi hely jutott egy-együnkre.)

Az éji félhomályban leírhatatlanul tragikomikus jelenetek adódtak. Balla Gyuri végigvágódott a padolaton, hogy azonnal felbőgöljön, tekintettel, hogy az általa kiválasztott padló rész a rejtett pinceajtó lévén, az ajtó felnyitására szolgáló írgalmatlan nagy vaskarika gyengéd oldalába furdódott. Aki mohón először nyult el a földön, az igen rosszul járt, mivelhogy minden testtájára jutott az utóbb lefekvők egy egy tagja, kinek egy bakancs nehezedett gömbölyded hasára, kinek egy szikár térd ékelődött lapockái közé.

A fáma szerint, a szörnyű tumultusban nehézséget okozott a távolabb fekvő végtagok megkülönböztetése: enyim-e, nem-e?

Igy történt — állítólag — hogy Paál Buri a hallgatag Kovács Gyuszi bakancsait hámozta le a magáé helyett, saját bevallása szerint úgy elszibadtak a „csülkei”, hogy nem érezte volna amúgy sem, hogy a saját lábán matat.

A hangulat ily epizódok folytán igen emelkedett volt. Hiába! A sötétségben igen találékony az ember: egyik él a másikat követte.

Alig ült el a Buri mellélüzése okozta

Figyelem!

Mielőtt óra és ékszer szükségleteit beszerezné, **vételkötelezettség nélkül tekintse meg** ékszer-üzletemet, ahol minden, e szakmába vágó legujabb divatu újdonságokat a legjutányosabban a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelő **redukált** árban szerezheti be.

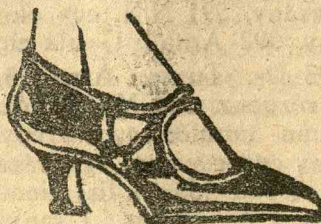
Minden-
nemű **óra- és ékszer javítások** és átalakításokat a legujabb divatlap szerint műhelyemben készítek el.

TÖRT ARANYAT és EZÜSTÖT legmagasabb árban veszek, esetleg új ékszertárgyakkal cserélem be.

A. KERTÉSZ A.

óra, ékszer, vésnök és cizelláló műhelye. Fő tér. 34

Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Vásárhely és vidéke m. t. közönségét arról, hogy **cipész műhelyemet** áthelyeztem a Szócs Géza ur volt üzlethelyiségébe, a ref. templom mellé, ahol minden a cipész-iparba vágó munkát mérsékelt árak mellett gyorsan és pontosan elkészítek.

Továbbra is kérve szívespártfogást, vagyok tisztelettel:

JANCSÓ LAJOS cipész.